

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
สารบัญภาพภาคผนวก	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การพัฒนาครู	8
การบริหารงานโรงเรียน	14
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	18
การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	21
จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	30
ความแตกต่างระหว่างบุคคล	30
พัฒนาการทางบุคลิกภาพ และพัฒนาการของผู้เรียน	32
แนวทางการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน	36
กลยุทธ์การพัฒนา	40
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	53
บริบทของโรงเรียนบ้านวังโพธิ์	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	68
งานวิจัยในประเทศ	68

หัวเรื่อง	หน้า
งานวิจัยต่างประเทศ	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	78
ขั้นตอนการวิจัย	78
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน บ้านวังโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3	78
ระยะที่ 2 การพัฒนาครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านวังโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	87
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	88
บทที่ 4 ผลการวิจัย	89
ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านวังโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3	89
ผลการพัฒนาครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านวังโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3	96
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก ภาพประกอบการวิจัย	120
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	125
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	130
ภาคผนวก ง โครงการที่เกี่ยวข้อง	136
ประวัติผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงตัวอย่างคำพูดของครูที่เสริมแรงทางบวกให้แก่นักเรียน	46
2 แสดงจำนวนบุคลากรโรงเรียนบ้านวังโพธิ์ ปีการศึกษา 2555	61
3 แสดงข้อมูลพื้นฐานด้านสุขภาพของนักเรียน ชั้น ม.1-3	63
4 แสดงข้อมูลพื้นฐานด้านครอบครัวของนักเรียน	63
5 แสดงข้อมูลพื้นฐานด้านการคุ้มครองนักเรียน	63
6 สรุปผลการคัดกรองนักเรียนด้านความสามารถ	64
7 สรุปผลการคัดกรองนักเรียนด้านสุขภาพ	65
8 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ ปีการศึกษา 2555	79
9 แผนปฏิบัติการพัฒนางานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านวังโพธิ์ สพป.มค.3	84
10 การประเมินตนเองของครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก่อนการพัฒนา	95
11 ปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	98
12 ผลการประเมินตนเองของครูด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนและ หลังการพัฒนา	101
13 ผลการประเมินตนเองของครูด้านการสื่อสารปฏิสัมพันธ์ทางบวก ก่อนการพัฒนา	102
14 ผลการประเมินตนเองของครูด้านการสื่อสารทางบวกก่อนและหลังการพัฒนา .	103

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 วงจรคุณภาพของ Deming (Deming cycle)	56
3 แนวทางการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	68

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญสภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
1 บริบทโรงเรียนบ้านวังโพน สพป.มหาสารคาม เขต 3	121
2 บริบทโรงเรียนบ้านวังโพน สพป.มหาสารคาม เขต 3	121
3 บริบทของโรงเรียนบ้านวังโพน สพป.มหาสารคาม เขต 3	122
4 บริบทของโรงเรียนบ้านวังโพน สพป.มหาสารคาม เขต 3	122
5 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านวังโพน มีครูเข้าประชุมรวมทั้งหมด 20 คน	123
6 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านวังโพน มีครูเข้าประชุมรวมทั้งหมด 20 คน	123
7 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านวังโพน	124
8 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านวังโพน	124